

T.C.
KAHRAMANMARAŞ VALİLİĞİ
(Tüketici Sorunları İl Hakem Heyeti Başkanlığı)

KARAR NO : 2011/
KARAR TARİHİ : 14 /11/2011
RAPORTÖR : x.x.

KAHRAMANMARAŞ
TÜKETİCİ SORUNLARI HAKEM HEYETİ KARARIDIR

ŞİKAYET EDEN : E.S.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
KAHRAMANMARAŞ

ŞİKAYET EDİLEN : .XXXXXXXXXXXXAŞ

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
KAHRAMANMARAŞ

ŞİKAYET KONUSU : Kaçak Kullanım Bedeli, Dağıtım Bedeli, Sayaç Okuma Bedeli.

ŞİKAYET TARİHİ : 00/00/2011

OLAYIN ÖZETİ : Tüketici elektrik faturasında görülen gece-gündüz-puant bölümlerinde kullanılan elektrik bedeli toplamı 52.47.-TL iken çeşitli isimler adı altında ilavelerle, elektrik tutarının iki mislinden fazla para istediklerini, ülke genelinde Kaçak Kullanılan elektrik paralarının yasal olmayan yollarla alındığı, yasal olmayan K.K.B. ile Dağıtım Bedeli tahsiline, yasal olmadığından itiraz ettiğini, haksız ve ayıplı para talep edildiğini, alınan bedelin iptal edilerek tarafına iade edilmesini talep etmiştir.

ŞİKÂYET EDİLENİN SAVUNMASININ ÖZETİ: Sağlıkçı Müdürlüğümüz T.S.H.H.B.' lüğünün 29.09.2011 tarih ve 700 sayılı yazılarına savunma vermiş olup; savunmasında Bahse konu elektrik faturalarında yer alan kayıp/kaçak bedeli şirketimizin kendi inisiyatifi ile düzenlenmiş bir bedel olmadığı, 4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu dâhilinde tüm yurttan ulusal tarife olarak uygulandığı,söz konusu tariflerin ise Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından belirlendiği,01.04.2011 tarihinden geçerli olmak üzere uygulanmakta olan tarifeler ise 28.12.2010 tarih ve 2999 sayılı E.P.D.K. Kararı ile belirlenmiş, tedar.gov.tr internet adresinde yayınlandığı, Bu tarifeler kapsamında uygulanmakta olan; enerji bedeli, dağıtım bedeli, perakende satış hizmet bedeli, iletim bedeli,kalemlerine ilave olarak kayıp/kaçak bedeli ve perakende satış hizmeti (sayaç okuma) bedelleri belirlendiği, söz konusu bedellerin 2011/Nisan ayından itibaren elektrik faturalarında yer aldığını, bahse konu bedel, E.P.D.K. tarafından belirlendiği ve uygulamaya konulmuş olup, şirketin alınan bedelle ilgili bir kararı söz konusu olmadığını belirtmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Olayımızda, tüketiciye yansıtılan fatura incelendiğinde Kayıp/Kaçak bedeli, Dağıtım Bedeli, İletişim Bedeli adı altında toplam 31,73 lira; bundan başka Sayaç Okuma Bedeli, Perakende Satış Hizmet Bedeli, İletim Sistemi Kullanma Bedeli adı altında da ücret tahakkuk ettirildiği görülmektedir.

Ticari hayatın doğal sonucu olarak bir hizmet veriliyorsa bunun karşılığı bir bedelin olması gerekir. Enerji Dağıtım işi de ticari niteliğe sahiptir ve bu hizmet verildiğinde karşılığının istenmesi işin doğası gereğidir. Enerji dağıtım sektöründe enerji üretimi maliyet bedelinin yanında dağıtım ile ilgili de bir takım masrafların olması, dolayısıyla, bu işi yapan kişilerin tüm bu masraflarla birlikte meşru bir kar ile bunu tüketiciye yansıtması da kabul edilmelidir.

Uyuşmazlık konusu olay bu çerçevede ele alınmış, ancak Kayıp/Kaçak Bedeli adı altında alınan ücret ayrı bir başlık altında incelenmiştir:

Bilindiği gibi, enerji dağıtımında işin doğası gereği oluşan kayıp ve kaçaklar olduğu gibi, abone olmadan ve dolayısıyla hiçbir ücret ödemedi enerji kullanan kişilerin varlığı da bilinmektedir. Burada, enerjiyi abone olmadan ve dolayısıyla hiçbir ücret ödemedi kullanan kişinin bulunup kullanılan enerji bedelinin o kişiden tahsil edilmesi esas olmalıdır. Uyuşmazlık

konusu değerlendirildiğinde bunda başarı sağlanamadığı ve bu yüzden yeni bir düzenlemeye gidildiği anlaşılmaktadır.

EPDK kararı ile devreye giren ve NİSAN 2011 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanan yeni düzenlemeye göre her aboneden %15 oranında Kayıp/Kaçak(K/K) Bedeli alınmaktadır. Bir başka deyişle, buna göre, enerji bedeli, enerjiyi kaçak olarak kullandıktan değil konu ile ilgisi olmayan bir başka kişiden, yani olayımızda olduğu gibi yasal çerçevede hareket eden tüketiciden tahsil edilmektedir. Enerjiyi kaçak olarak kullanan bir kişiye ait yükümlülüğün; konu ve kişi ile hiç ilgisi bulunmayan tüketiciden tahsil edilmesi her türlü izahtan vareste görülmüştür.

Adı geçen bedelin bölge farkı gözetmeksizin tüm tüketicilerden aynı oran uygulanmak suretiyle tahsil edilmesi de ayrıca değerlendirilmeye layık görülmüştür. Çünkü bilindiği gibi, enerji dağıtım şirketleri bölge bazında faaliyet göstermektedirler ve kaçak kullanım oranları bölgeden bölgeye değişebilmektedir. Yapılan uygulama haklı gerekçelere dayansa bile, öncelikle her bölge için kaçak kullanım oranları tespit edilmeli ve bu oran sadece o bölgeye uygulanmalıdır. Buna göre, örneğin kaçak kullanım oranının %30 olduğu A bölgesindeki K/K bedeli %30 olmalı, kaçak kullanım oranı %5 olan B bölgesinin alınacak bedel %5 olmalıdır. Hâlbuki mevcut uygulamada, kaçak oranı yüksek olan A bölgesindeki dağıtım şirketi aleyhine, B bölgesindeki dağıtım şirketinin de lehine bir dengesizlik ve dolayısıyla haksızlık oluşmaktadır. Tüm bölgelerde eşit oranda kaçak kullanım oranı uygulandığında A bölgesindeki dağıtım şirketi bunun %15'ini geri aldığı için zarar etmekte, buna karşın B bölgesinde faaliyet gösteren şirket, bölgesinde %5 lik bir kaçak olduğu için %10 kar edebilmektedir. Netice itibarıyla, bölgeler arası kaçak kullanım oranları dikkate alınmadan belirlenen %15lik oran bu yönü ile de haksız bulunmuştur.

Kullanılan enerji bedelinin “oran” şeklinde hesap edilmesi de tüketicilerin arasında eşitsizliğe ve dolayısıyla haksızlığa neden olmaktadır. Uygulanan şekle göre 100 liralık enerji bedeli ödeyecek olan bir tüketiciden 15 lira alınırken, 10 liralık enerji kullandıktan sadece 1,5 lira alınacaktır. Bu da enerjiyi çok tüketen aleyhine bir dengesizliğe sebep olmaktadır.

Ayrıca, uygulama kayıp ve kaçakla mücadeleyi de gereksiz kılmakta böylelikle enerjiyi kaçak olarak kullananlar lehine bir alan oluşmaktadır. Hukukun temeli, öncelikle haksızlığı yok etmek ya da cezalandırmak üzerine kurulu iken mevcut uygulama kaçak kullanımı ödüllendirirken yasal kullanımı cezalandırmaktadır.

Satıcı/sağlayıcı firma Kayıp/Kaçak bedeli, Dağıtım Bedeli, İletişim Bedeli adı altında tahsil ettiği ücretlerin gerekçesini izah edememiş, uygulamayı EPDK kararına dayandırmaya çalışmıştır. Satıcı/sağlayıcı tüketiciden ücreti kendisi tahsil ettiğine göre, gerekçesini izah edebilmeli, hatta gerektiğinde ispat edebilmelidir. Savunma bu yönü ile de yeterli görülmemiş, alınan ücretin haklı olduğuna dair bir kanıt ve dahi karine sunulmamış ve neticede Yapılan uygulamanın haksız olduğu sonucuna varılmıştır.

HÜKÜM:

Açıklanan nedenlerle;

–Tüketici talebinin kabulüne,

–Tüketiciden haksız yere tahsil edilen toplam 31,73 liranın Satıcı/sağlayıcıdan alınarak tüketicilere iadesine,

kararın ilgililere tebliğine ve karara karşı 15 gün içerisinde Tüketici Mahkemelerine itiraz hakkının bulunduğu oybirliği ile karar verildi.

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

ÜYE

ÜYE